

Ökade möjligheter till skatteanstånd

Sammanfattning

Utskottet tillstyrker regeringens förslag om ökade möjligheter till skatteanstånd (proposition 2008/09:113).

Regeringen föreslår att arbetsgivare efter ansökan ska få anstånd med inbetalningen av de anställdas preliminära skatt och arbetsgivaravgifter avseende högst två månader under år 2009. Anståndet kan som längst gälla i ett år. Bestämmelserna tillämpas på löner som betalas ut fr.o.m. februari 2009. Anståndsavgift tas ut med 0,3 % per påbörjad kalendermånad. Härtill kommer den vanliga anståndsrentan som för närvarande uppgår till 1 % per år.

Förslaget ingår som en del i regeringens åtgärdspaket för att motverka de negativa effekterna av den rådande finansiella krisen och syftar till att dämpa likviditetsproblemen för företag som inte kan få lån på normala villkor på grund av finanskrisen.

Nettoeffekten för det finansiella sparandet beräknas bli en försvagning med 350 miljoner kronor för 2009 och 110 miljoner kronor för 2010.

I en reservation föreslår utskottets ledamot från Vänsterpartiet att anståndsavgiften sänks och att anståndet även ska omfatta inbetalning av mervärdesskatt.

Utskottet föreslår att ärendet avgörs efter endast en bordläggning.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	4
Ärendet och dess beredning	4
Bakgrund	4
Propositionens huvudsakliga innehåll	4
Utskottets överväganden	6
Ökade möjligheter till skatteanstånd	6
Reservationen	9
Ökade möjligheter till skatteanstånd (v)	9
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	10
Propositionen	10
Följdmotionen	10
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag	11

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Ökade möjligheter till skatteanstånd

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om anstånd med inbetalning av skatt i vissa fall, med den ändringen att dagen för ikraftträdande bestäms till den 6 mars 2009. Därmed bifaller riksdagen proposition 2008/09:113 och avslår motion 2008/09:Sk15.

Reservation (v)

Utskottet föreslår att ärendet avgörs efter endast en bordläggning.

Stockholm den 19 februari 2009

På skatteutskottets vägnar

Lennart Hedquist

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Lennart Hedquist (m), Lars Johansson (s), Annicka Engblom (m), Laila Bjurling (s), Ulf Berg (m), Jörgen Johansson (c), Gunnar Andréén (fp), Christin Hagberg (s), Lena Asplund (m), Lennart Sacrédeus (kd), Fredrik Schulte (m), Marie Engström (v), Britta Rådström (s), Helena Leander (mp), Hans Olsson (s), Birgitta Eriksson (s) och Karin Nilsson (c).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

Regeringens och motionärernas förslag till riksdagsbeslut återges i bilaga 1. Regeringens lagförslag finns i bilaga 2.

Bakgrund

Den rådande finanskrisen har lett till att många företag fått akuta likviditetsproblem på grund av att utlåningen från banker och andra finansinstitut inte fungerar normalt. Problemen sprids bl.a. genom att ett företag med likviditetsproblem senarelägger betalningarna till underleverantörer som då också får likviditetsproblem. Dessa företag kan därmed även få svårt att betala skatter och avgifter i ordinarie tid. Gällande regler i skattebetalningslagen (1997:483) om anstånd med inbetalning av skatt torde i flera fall inte vara tillämpliga för företag som på detta sätt drabbas av likviditetsproblem.

Enligt bestämmelserna i 10 kap. skattebetalningslagen ska bl.a. arbetsgivaravdrag för betalning av de anställdas preliminära skatt och arbetsgivaravgifter redovisas i en skattedeklaration för varje redovisningsperiod. Redovisningsperioden är en kalendermånad. Den innehållna skatten och arbetsgivaravgifterna för varje redovisningsperiod ska enligt 16 kap. samma lag betalas senast den 12 i månaden efter redovisningsperioden; i januari samt i vissa fall även i augusti dock senast den 17 i respektive månad.

Bestämmelser om ränta och basränta finns i 19 kap. skattebetalningslagen. Basräntan fastställs av Skatteverket till ett helt procenttal och beräknas med utgångspunkt från en räntesats som motsvarar den räntesats som gäller för sexmånaders statsskuldväxlar. Basräntan uppgår sedan den 1 februari 2009 till 1 %.

Om betalning av en skattefordran inte sker i rätt tid ska kostnadsränta tas ut för tid efter den dag skatten senast skulle ha betalats. Kostnadsräntan beräknas i detta fall efter en räntesats som motsvarar basräntan ökad med 15 procentenheter.

När det är fråga om skatt som omfattas av anstånd och som ska betalas när anståndstiden har gått ut beräknas kostnadsränta efter en räntesats som motsvarar basräntan, dvs. 1 %.

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås en tidsbegränsad lag om anstånd med inbetalning av skatt i vissa fall.

Förslaget, som ingår som en del i regeringens åtgärdspaket för att motverka de negativa effekterna av den rådande finansiella krisen, syftar till att dämpa likviditetsproblemen för företag som inte kan få lån på normala villkor på grund av finanskrisen. Förslaget innebär att arbetsgivare efter ansökan får anstånd med inbetalningen av de anställdas preliminära skatt och arbetsgivaravgifter avseende högst två månader 2009. Anståndet kan som längst gälla i ett år. Bestämmelserna kommer att tillämpas på löner som betalas ut fr.o.m. februari 2009.

Lagen föreslås träda i kraft den 1 mars 2009.

Utskottets överväganden

Ökade möjligheter till skatteanstånd

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bifaller regeringens förslag om en tidsbegränsad lag som ger arbetsgivare ökade möjligheter att ansöka om anstånd med inbetalningen av skatt och arbetsgivaravgifter. Riksdagen avslår motionsförslaget om en lägre anståndsrenta och om en möjlighet till anstånd med inbetalning av mervärdesskatt.

Jämför reservation (v).

Propositionen

Regeringen föreslår att Skatteverket ges möjlighet att meddela anstånd med inbetalning av skatteavdrag avseende anställdas preliminära skatt och arbetsgivaravgifter, som gäller redovisningsperioderna februari–december 2009. Ett sådant anstånd får omfatta högst två redovisningsperioder och ska beviljas längst till motsvarande förfallodag ett år därefter. Anståndet beviljas efter ansökan om inte särskilda skäl talar emot det. Skatteverket ska återkalla anståndet helt eller delvis om den skattskyldige begär det. Beloppet ska då betalas senast vid den förfallodag enligt skattebetalningslagen som infaller sedan 30 dagar gått från återkallelsebeslutet.

Utöver den vanliga räntan vid anstånd, för närvarande 1 % per år, ska en anståndsavgift betalas. Avgiften tas ut med 0,3 % per påbörjad kalendermånad på beviljat anståndsbelopp fram t.o.m. förfallomånaden. Om anståndet återkallas ska avgiften sättas ned i motsvarande mån. Anståndsavgiften ska betalas senast den dag anståndet upphör.

Motionen

I motion Sk15 av Marie Engström m.fl. (v) anför motionärerna att anståndet blir för dyrt för företagen och de föreslår att räntan sänks till en lägre nivå så att företagen har råd att utnyttja uppskovsmöjligheten. Statslåneräntan bör kunna utgöra en utgångspunkt för en lägre räntenivå. Vidare anser motionärerna att anståndet även bör omfatta inbetalning av mervärdesskatt. Riksdagen bör begära att regeringen återkommer med ett nytt förslag med denna utformning.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att det är rimligt att företag som drabbas av akuta likviditetsproblem när utlåningen från banker och andra finansinstitut inte fungerar normalt får en möjlighet att söka uppskov med inbetalningen av sina skatter och avgifter, och utskottet delar regeringens bedömning att det bör införas särskilda, tillfälliga regler om anstånd som tar sikte på de nuvarande akuta problemen för näringslivet. Eftersom inbetalningen av anställdas preliminära skatt och arbetsgivaravgifter är betungande för företag med akut likviditetsbrist bör anståndet avse denna skatt och dessa avgifter. De nya reglerna bör inte gynna företag som missköter sin ekonomi eller är oseriösa på annat sätt. Anstånd ska därför inte beviljas om särskilda skäl talar emot det. Anstånd bör kunna beviljas för två redovisningsperioder under år 2009 och gälla längst under ett år.

Motionärerna har föreslagit att anstånd även ska omfatta inbetalning av mervärdesskatt. Enligt utskottets mening innebär regeringens förslag att företag som har anställda och drabbas av akuta betalningssvårigheter som en följd av finanskrisen får en möjlighet att klara upp situationen genom ett anstånd med inbetalningen av skatt och avgifter på de anställdas löner. Det handlar om förhållandevis stora betalningsvolymerna. Under en tvåmånadersperiod beräknas inbetalningen av skatt och avgifter uppgå till ca 94 miljarder kronor. Det är vidare viktigt att de nya reglerna kan sättas i kraft snarast. Utskottet anser att regeringens förslag om att anståndet ska avse anställdas skatt och avgifter är välavvägt och är inte berett att tillstyrka en begäran om att även mervärdesskatten ska omfattas.

Motionärerna föreslår vidare att räntan på anståndet ska sänkas till en nivå som motsvarar statslåneräntan. Statslåneräntan avspeglar den riskfria långa marknadsräntan. För 2008 har Skatteverket fastställt den genomsnittliga statslåneräntan till 3,88 %. Enligt regeringens förslag ska företagen dels betala sedvanlig anståndsrenta, för närvarande 1 % per år, dels också en anståndsavgift som uppgår till 0,3 % per påbörjad kalendermånad.

Enligt utskottets uppfattning bör anståndet inte kunna användas som ett billigare alternativ än lån på kreditmarknaden. Den av regeringen föreslagna avgiften motsvarar en avdragsgill årsränta på ca 8 % vid en basränta på 2 % och en avdragsgill årsränta på ca 6,65 % vid dagens basränta på 1 %. Arbetsgivare som inte har möjlighet att dra av ränta betalar 4,9 % med dagens basränta. Eftersom det är viktigt att kostnaden för anståndet inte är lägre än för lån på kreditmarknaden är det enligt utskottets mening inte aktuellt att sänka avgiften till en nivå som närmar sig statslåneräntan. Utskottet anser att den av regeringen föreslagna avgiftsnivån bör godtas.

Regeringen har föreslagit att lagen ska träda i kraft den 1 mars 2009. För att lämna ytterligare några dagars utrymme för författningsutgivningen föreslår utskottet att lagens formella ikraftträdande flyttas till den 6 mars. Detta innebär ingen förändring av möjligheten att tillämpa bestämmelserna i fråga om redovisningsperioderna februari–december 2009. Anstånd ska

således i enlighet med regeringens förslag kunna ges för avdragen preliminär skatt och arbetsgivaravgifter som avser lön utbetald fr.o.m. den 1 februari 2009, dvs. inbetalningen den 12 mars 2009.

Med det anförda och då utskottet inte i övrigt har någon invändning mot regeringens förslag tillstyrker utskottet propositionen och avstyrker motionen.

Reservationen

Ökade möjligheter till skatteanstånd (v)

av Marie Engström (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut borde ha följande lydelse:

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om anstånd med inbetalning av skatt i vissa fall, med den ändringen att dagen för ikraftträdande bestäms till den 6 mars 2009, samt begär att regeringen snarast återkommer till riksdagen med ett förslag som innebär lägre ränta och en möjlighet till anstånd med inbetalning av mervärdesskatt. Därmed bifaller riksdagen motion 2008/09:Sk15 och bifaller delvis proposition 2008/09:113.

Ställningstagande

Jag har i huvudsak två invändningar mot förslaget. För det första kommer anståndet att bli dyrt för företagen. I syfte att undvika att krediterna blir för förmånliga och därmed attraherar företag som i grunden inte är livskraftiga, har regeringen bestämt att skatteuppskovet ska ske till en mycket hög ränta, ca 6,65 % med dagens anståndsrenta på en procent. Skatteuppskovet bör enligt min mening ges till en lägre ränta så att företagen faktiskt har råd att utnyttja uppskovsmöjligheten. Statslåneräntan bör kunna utgöra en utgångspunkt för en lägre räntenivå.

Vidare bör det vara möjligt att få anstånd med inbetalning av mervärdesskatt.

Riksdagen bör begära att regeringen återkommer med ett förslag som innebär lägre ränta och en möjlighet till anstånd med inbetalning av mervärdesskatt.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2008/09:113 Ökade möjligheter till skatteanstånd:

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om anstånd med inbetalning av skatt i vissa fall.

Följdmotionen

2008/09:Sk15 av Marie Engström m.fl. (v):

Riksdagen begär att regeringen återkommer med förslag om ökade möjligheter till skatteanstånd med lägre ränta och som även omfattar momsinsbetalningar enligt vad som anförs i motionen.

BILAGA 2**Regeringens lagförslag****Förslag till lag om anstånd med inbetalning av skatt i vissa fall**

Härigenom föreskrivs följande.

1 § Skatteverket får efter ansökan i andra fall än som avses i 17 kap. 1–7 §§ skattebetalningslagen (1997:483) bevilja anstånd med inbetalning av sådan avdragen skatt som avses i 10 kap. 17 § första stycket 3 skattebetalningslagen och sådana arbetsgivaravgifter som avses i 10 kap. 17 § första stycket 4 samma lag och som gäller redovisningsperioderna februari–december 2009.

Anståndet får beviljas för högst två redovisningsperioder och för varje period längst till motsvarande förfallodag ett år därefter.

2 § Anstånd enligt 1 § ska beviljas om inte särskilda skäl talar emot det.

3 § Skatteverket ska återkalla anståndet helt eller delvis om den skattskyldige begär det. Anståndsbeloppet ska då betalas enligt bestämmelserna i 16 kap. 6 § andra och tredje styckena skattebetalningslagen (1997:483).

4 § Den som har beviljats anstånd enligt 1 § ska betala kostnadsränta som enligt 19 kap. 6 § första stycket skattebetalningslagen (1997:483) gäller vid anstånd.

5 § Utöver ränta enligt 4 § ska den som har beviljats anstånd enligt 1 § betala en avgift (anståndsavgift). Anståndsavgiften tas ut med 0,3 procent per påbörjad kalendermånad på beviljat anståndsbelopp fram till och med förfallomånaden. Om anståndet har återkallats enligt 3 §, ska anståndsavgiften sättas ned i motsvarande mån.

Anståndsavgiften ska betalas senast den dag anståndet upphör.

Anståndsavgiften ska vid tillämpning av inkomstskattelagen (1999:1229) behandlas som ränta enligt 19 kap. 6 § skattebetalningslagen (1997:483).

6 § Termer och uttryck som används i denna lag har samma betydelse som i skattebetalningslagen (1997:483).

7 § Bestämmelserna i skattebetalningslagen (1997:483) om debitering av skatt samt om betalning av skatt som omfattas av anstånd gäller också när anstånd har beviljats med stöd av denna lag.

8 § Bestämmelserna i skattebetalningslagen (1997:483) om bestämmande, debitering och betalning av skatt gäller för anståndsavgift enligt denna lag.

9 § Skatteverkets beslut enligt denna lag omprövas och överklagas enligt bestämmelserna i 21 och 22 kap. skattebetalningslagen (1997:483).

Denna lag träder i kraft den 1 mars 2009.